

Înțelepciunea bătrâneților și tinerețea – interviu cu Preasfințitul Benedict Bistrițeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului –

Preasfinția Voastră, care sunt caracteristicile bătrânului frumos în viziunea Sfântului Isaac Sirul?

Pentru spiritualitatea ortodoxă, bătrânețea este sinonimă cu experiența. Sfântul Isaac Sirul personifică bătrânul frumos, care adoptă modul de viață duhovnicesc de la înaintași, iar la vremea convenită îl transmite ucenicilor. În sensul acesta, bătrânețea este semnul înțelepciunii și al experienței.

De exemplu, în *Filocalia X*, Sfântul Isaac Sirul amintește de un bătrân preacinstit. Bătrânul acesta era un om duhovnicesc, al experienței.

Cinstea este una dintre caracte-

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2023, în Patriarhia Română, ca „Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice” și „Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți)”. Drept urmare, pe parcursul acestui an, portalul ortodox doxologia.ro, alături de Radio Renașterea (al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului), a realizat o serie de interviuri cu preoți, profesori și ierarhi spre a aduce în atenția tuturor particularități legate de pastorația vârstnicilor în cadrul Bisericii, dar și de misiunea psalților, privite din perspective multiple. Prezentăm în acest număr al revistei *Candela Moldovei* un interviu din luna iunie cu Preasfințitul Benedict Bistrițeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, realizat de Protosinghelul Maxim Morariu, despre înțelepciunea bătrâneților și tinerețea.

risticile bătrânului și este strâns legată de generozitate și dragoste. Bătrânul este cel care îți transmite

un cuvânt de folos, izvorât din mintea luminată de harul dumnezeiesc.

⇒ În Vechiul Testament, Dumnezeu însuși este numit „Cel vechi de zile”. Considerați că expresia aceasta a avut vreun impact asupra dezvoltării paternității și filiației duhovnicești în spiritualitatea ortodoxă?

Imaginea vechi-testamentară a bătrânului frumos, exprimată prin reprezentarea lui Dumnezeu „Cel vechi de zile”, este continuată cu precădere în Noul Testament și în viața monahală. În sensul acesta, cuvântul „călugăr” înseamnă „bătrân frumos”.

Această rânduială se confirmă și se arată ca o continuitate din generație în generație. Părintele naște copilul, iar apoi, copilul devine părinte. În același mod ne raportăm și la părintele duhovnicesc.

Observăm că în societatea actuală există o anumită reticență față de bătrânețe. Adesea, bătrânii sunt plasați la periferia arenei sociale. Cum credeți că s-a ajuns în această situație și care ar putea fi posibilele soluții?

În trecut, oamenii erau convinși că moartea este o etapă inevitabilă a vieții. Astăzi, se încearcă anihilarea ei din conștiința oamenilor. Este foarte important să ne gândim la moarte, deoarece, prin reflectarea asupra acesteia, avem posibilitatea să descoperim semnificațiile profunde ale bătrâneții.

Frica de bătrânețe apare deodată cu frica de moarte. Adresându-se Sfântului Apostol Petru, Mântuitorului Iisus Hristos caracterizează astfel bătrânețea: „[...] Când erai mai tânăr, te încingeai singur și umbrai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu voiești” (In 21, 18).

Gândul la moarte și cultivarea conștiinței finitudinii reprezintă instrumentele esențiale pentru a percepe bătrânețea ca pe o etapă firească a vieții.

În decursul timpului, Biserica Ortodoxă Română a inițiat numeroase acțiuni menite să aducă beneficii persoanelor în vârstă. Pe de o parte, le integrează în activitățile liturgice și pastorale, iar pe de altă parte, le oferă consiliere prin in-

termediul îngrijirilor paliative. Cum sunt percepute acțiunile Bisericii Ortodoxe Române care asigură îngrijirea vârstnicilor?

Consider că trebuie să avem în vedere trei niveluri de înțelegere.

Primul nivel este cel duhovnicesc. Aceasta este zona cea mai specifică Bisericii Ortodoxe. Aici se reflectă porunca a cincea, care stă la baza respectului față de vârstnici: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama

⇒ ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l va da ție” (Ieș. 20, 12).

Al doilea nivel este cel al recunoașterii înțietății vârstei și înțelepciunii. Bătrânul este izvorul experienței, reprezentând simbolul autorității și stabilității. Respectul față de înaintași este o datorie morală: „Înaintea celui cărunț să te scoli, să cinstești fața bătrânului și să te temi de Domnul Dumnezeuul tău [...]” (Lev. 19, 32).

Al treilea nivel este cel al asistenței sociale. Acolo unde sunt situații deosebite, Biserica vine să întindă o mână de ajutor, oferind vârstnicilor asistență religioasă, medicală și psihologică.

În perioada actuală se resimte nevoia stringentă de consiliere spirituală în rândul persoanelor vârstnice. Considerați că nevoia de consiliere spirituală crește direct proporțional cu înaintarea în vârstă?

Da, în zilele noastre, mulți oameni au nevoie de consiliere în diferite aspecte ale vieții lor. Observ că există o nevoie mai pronunțată de consiliere în rândul tinerilor, iar această constatare poate fi percepută ca un aspect benefic.

Importanța consilierii stă în relevarea necesității de a căuta suport spiritual, fie la tinerețe, fie la bătrânețe. Această necesitate devine evidentă, fapt pentru care atenția ar trebui orientată spre dezvoltarea relațiilor interpersonale.

Ascultându-vă, mi-am amintit de o carte cu personalități duhovnicești contemporane, publicată cu câțiva ani în urmă. Considerați oportună crearea unei serii analoge, dedicată bătrânilor frumoși contemporani?

Cu certitudine, printre personalitățile menționate în acea serie se regăsesc numeroși bătrâni admirabili.

Eu mă consider binecuvântat de Dumnezeu pentru întâlnirile fericite pe care le-am avut cu unii dintre

aceștia, despre care am scris. M-am simțit ocrotit de Dumnezeu, iar aspectele care mi-au captat atenția au inclus modul așezat și organizat de viață al vârstnicilor, dorința constantă de a săvârși binele, lupta pentru virtute, bunătatea și răbdarea.

Preasfinția Voastră, Vă rugăm să ne așezați la suflet încă un gând la finalul acestui interviu.

Consider că un tânăr trebuie să manifeste smerenie și înțelepciune în toate aspectele vieții, asigurându-se că viziunea sa asupra realității este fundamentată pe experiența generațiilor anterioare.

De asemenea, bătrânețea în sine nu este o expresie a înțelepciunii; bătrânețea înțeleaptă se construiește și se cultivă încă din tinerețe.

Vă mulțumim pentru gândurile frumoase pe care ni le-ați transmis.

Cu mare drag. Nădăjduiesc să le fie de folos tinerilor și vârstnicilor deopotrivă.

Slujiri arhieresti în Arhiepiscopia Iașilor

În perioada 1 iulie 2023 - 31 august 2023, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Înaltpreasfințitul Părinte Amfilohie, Mitropolit de Kisamou și Selinou, Înaltpreasfințitul Părinte Andreas, Mitropolit de Arkalochori, Kastelli și Viannos, Înaltpreasfințitul Părinte Kiril, Mitropolit de Krinis, Înaltpreasfințitul Părinte Serafim, Mitropolitul Germaniei, Europei Centrale și de Nord, Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, Preasfințitul Părinte Macarie, Episcop al românilor ortodocși din Europa de Nord, Preasfințitul Părinte Antonie, Episcop de Bălți, Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, Preasfințitul Părinte Andrei, Episcopul Covasnei și Harghitei, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților și Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, au săvârșit Sfânta Liturghie, au sfințit și au binecuvântat următoarele unități de cult de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor:

▶ În Duminica a IV-a după Rusalii, 2 iulie 2023, IPS Părinte Teofan a sfințit biserica Parohiei „Sf. Nicolae” din localitatea Bădiuți, orașul Ștefănești, județul Botoșani. Lăca-

șul de rugăciune a fost construit pe locul unui vechi așezământ, ridicat în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Răspunsurile liturgice au fost oferite de un grup de psalți de la

Corul Academic „Byzantion” din Iași, dirijat de ipodiaconul Ioan Dulgheriu.

• Tot în Duminica a IV-a după Rusalii, Parohia „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” din Iași și-a cinstit ocrotitorul. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de PS Părinte Antonie, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Răspunsurile la strană au fost oferite de două coruri: Corul Psaltic „Tessalonikeis Imnodoi” din Tesalonic, Grecia, coordonat de protopsaltul prof. univ. dr. Ioannis Liakos, și Grupul Psaltic „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” al Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, dirijat de Domnul Matei Teodor Doroșincă.

▶ În Duminica a V-a după Rusalii, 9 iulie 2023, credincioșii din Parohia Vama au participat la sfintele slujbe săvârșite cu ocazia sfințirii Bisericii „Sf. Cuv. Teodora de la Sihla” din localitate. Slujba de binecuvântare a sfântului lăcaș a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan, alături de un sobor de preoți și diaconi.

▶ În Duminica a VI-a după Rusalii, 16 iulie 2023, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie împreună cu IPS Părinte Amfilohie, la Catedrala Mitropolitană din Arkalochori. În lăcașul de cult menționat se păstrează o parte din moaștele Sfântului Andrei Criteanul, care vor fi aduse spre închinare la Iași, cu prilejul hramului Sfintei Parascheva.

▶ Tot în Duminica a VI-a după Rusalii, 16 iulie 2023, credincioșii din

⇒ localitatea botoșăneană Concești, precum și cei din orașul Darabani, au participat la slujba de sfințire a picturii Bisericii „Nașterea Maicii Domnului”. La eveniment a fost prezent și PS Părinte Nichifor. Răspunsurile liturgice au fost oferite de membrii Corului Academic „Byzantion”. Pentru efortul depus la ridicarea și înfrumusețarea Bisericii din Concești, pr. Alin-Constantin Aroșoiaie a primit din partea IPS Părinte Teofan „Crucea Sfântului Ierarh Iosif cel Milostiv” pentru clerici.

► Luni, 17 iulie 2023, IPS Părinte Teofan a participat împreună cu IPS Părinte Andreas și cu IPS Părinte Kiril la hramul Mănăstirii „Sfânta Marina”, Vonis. În a doua parte a zilei, ierarhul s-a închinat la moaștele Sfântului Apostol Tit, și s-a întâlnit cu actualul Arhiepiscop al Cretei, Înaltpreasfințitul Părinte Eughenie.

► De sărbătoarea Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul, 20 iulie 2023, credincioșii de la Parohia Dămu-

Ivaneș, comuna Biczaz-Chei, Proto-popiatul Piatra Neamț, au participat la hramul bisericii. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de PS Părinte Nichifor. La finalul Sfintei Liturghii, ierarhul a binecuvântat noua capelă mortuară a comunității parohiale. Răspunsurile la strană au fost oferite de Corul „Evangelismos” din

Piatra Neamț, dirijat de citețul Ciprian Ceai.

► În ziua de prăznuire a Sfântului Mare Mucenic Pantelimon, 27 iulie 2023, PS Părinte Nichifor a fost prezent în Parohia Pahomia din comuna Dobrovăț, județul Iași. Ierarhul a resfințit biserica din lemn a parohiei, veche de 234 de ani. ⇒

⇒ ▶ În Duminica a VIII-a după Rusalii, 30 iulie 2023, Biserica Parohiei „Sf. Vasile cel Mare”, Ichimeni, din comuna Avrămeni, județul Botoșani, a fost resfințită. Slujba de târnosire a fost săvârșită de PS Părinte Nichifor.

▶ Sâmbătă, 5 august 2023, cu ocazia prăznuirii Sfântului Cuvios Ioan Iacob de la Neamț, Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț și-a cinstit ocrotitorul. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către IPS Părinte Teofan, alături de PS Părinte Ignatie și de PS Părinte Emilian, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. După momentul Axionului, IPS Părinte Teofan l-a hirotonit întru diacon pe tânărul Iustinian Nicolae Anisia. La final, în semn de prețuire pentru activitatea didactică, dar și pentru cea de la parohie, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei i-a oferit părintelui profesor Vasile Păvăleanu „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei”.

▶ Tot de sărbătoarea Sfântului Cuvios Ioan Iacob de la Neamț, credincioșii din satul Crăinicieni, comuna Horodîștea, județul Botoșani, au participat la Sfânta Liturghie,

săvârșită de IPS Părinte Serafim la biserica Mănăstirii „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul”.

▶ De sărbătoarea Schimbării la Față a Domnului, 6 august 2023, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea de pe Muntele Ceahlău, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. După cântarea Axionului, ierarhul l-a hirotonit întru diacon pe monahul Ignatie Florea.

▶ Tot de sărbătoarea Schimbării la Față a Mântuitorului Iisus Hristos, credincioșii din Parohia „Schimbarea la Față a Domnului” și „Sfântul

Ierarh Nectarie” din localitatea Secu-Tașca, județul Neamț, au participat la Sfânta Liturghie, săvârșită de PS Părinte Nichifor, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Răspunsurile la strană au fost oferite de Corul de maici „Iustiniana” de la Mănăstirea Paltin.

▶ În ziua de luni, 7 august 2023, de sărbătoarea Sfintei Teodora de la Sihla, biserica Mănăstirii Sihăstria și-a sărbătorit hramul. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan, alături de PS Părinte Macarie și de PS Părinte Damaschin, împreună cu un sobor de preoți și ⇒

⇒ diaconi. În cadrul Sfintei Liturghii au avut loc două hirotonii și două hirotesii a unor viețuitori ai Mănăstirii Sihăstria: hirotonie întru diacon a monahului Melchisedec Moșu, hirotonie întru preot a ierodiaconului Chesarie Lemnaru, hirotesie întru duhovnic a ieromonahului Ioan Coșeru și hirotesie întru protosinghel a ieromonahului Vasian Manea, egumenul Schitului Poiana lui Ioan.

▶ Tot în ziua de luni, 7 august 2023, PS Părinte Nichifor s-a aflat în mijlocul obștii Mănăstirii Sihla din județul Neamț. Cu acest prilej, sute de credincioși din toată țara au sărbătorit-o pe Sfânta Teodora de la Sihla, participând la Sfânta Liturghie, săvârșită de PS Părinte Nichifor, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

▶ Sâmbătă, 12 august 2023, IPS Părinte Teofan a fost prezent în localitatea ieșeană Cucuteni. Cu acest prilej, ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie și a sfințit pictura bisericii parohiale.

▶ Tot în ziua de 12 august 2023, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica Parohiei „Sf. Cuv. Parascheva” din localitatea Libertatea, comuna Călărași, județul Botoșani. Cu această ocazie, tânărul diacon Ionuț Ciobanu a primit Taina Hirotoniei întru preot.

▶ În Duminica a X-a după Rusalii, 13 august 2023, IPS Părinte Teofan a sfințit biserica Schitului Urecheni, pusă sub ocrotirea Sfântului Cuvios Ioan Iacob de la Neamț. În cadrul Sfintei Liturghii, monahul Rafael Amarandei a fost hirotonit întru ierodiacon pe seama Mănăstirii Petru Vodă, ierodiaconul Iosif Ursu a fost hirotesit arhidiacon, iar egumenul Schitului de la Urecheni, ieromonahul Chesarie Niculiță, a fost ridicat la rangul de protosinghel.

▶ În ziua de 15 august 2023, de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, IPS Părinte Teofan, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Petru Vodă.

▶ Tot în ziua de 15 august 2023, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Frumoasa din municipiul Iași.

▶ În ziua de miercuri, 16 august 2023, cu ocazia pomenirii Sfântului Cuvios Iosif, ctitorul și duhovnicul Mănăstirii Văratec, IPS Părinte Serafim și IPS Părinte Ioachim, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, au săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Văratec.

▶ În Duminica a XI-a după Rusalii, 20 august 2023, IPS Părinte Teofan și PS Părinte Antonie, dimpreună cu un sobor de preoți și diaconi, au săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași. În cadrul Sfintei Liturghii, părintele diacon Petronel Cîtea, slujitor al Catedralei Mitropolitane din Iași, a primit din partea IPS Părinte Teofan hirotesia întru arhidiacon.

▶ În Duminica a XII-a după Rusalii, 27 august 2023, IPS Părinte Teofan a sfințit lăcașul de cult cu hramul „Sf. Împ. Constantin și Elena” ⇒

⇒ din Parohia Mironeasa, Protopopiatul Iasi III, județul Iasi. După săvârșirea Sfintei Liturghii, ierarhul a binecuvântat așezământul social al comunității parohiale. În semn de recunoștință pentru activitatea desfășurată în cadrul parohiei, pr. Ioan

Cârcu a fost ridicat la rangul de iconom stavrofor.

► În ziua de 29 august 2023, de sărbătoarea Tăierii capului Sfântului Proroc Ioan Botezătorul, Mănăstirea Secu și-a serbat hramul istoric. Cu acest prilej, credincioșii veniți

din zona Neamțului, dar și din alte părți ale țării, au participat la Sfânta Liturghie săvârșită de IPS Părinte Teofan dimpreună cu un sobor de preoți și diaconi.

Pe parcursul zilei, credincioșii prezenți s-au închinat la moaștele Sfântului Ierarh Varlaam, Mitropolitul Moldovei, care au fost așezate în aghiasmatarul din curtea mănăstirii. Programul liturgic a continuat după-amiază, cu Privegherea în cinstea Sfântului Ierarh Varlaam, Mitropolitul Moldovei, și a Sfântului Ierarh Ioan de la Râșca și Secu, Episcopul Romanului.

► În ziua de 30 august 2023, cu prilejul celui de-al doilea hram al Mănăstirii Secu, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de PS Părinte Andrei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Monahia Maria Nicău de la Mănăstirea Văratec a trecut la cele veșnice

Monahia Maria Nicău de la Mănăstirea Văratec a trecut la Domnul în ziua de 13 iulie 2023.

S-a născut cu numele de Ana, în ziua de 30 martie 1930, într-o familie de creștini din Mitocul Bălan. Copilăria a petrecut-o pe lângă mănăstirile nemțene, cunoscând numeroși pustnici. A fost ucenică a părintelui Ilie Cleopa, de la care a deprins și cultivat vocația vieții monahale.

În anul 1947 a intrat ca ucenică în Mănăstirea Văratec, însă Decretul 410 a obligat-o să se întoarcă în lume pentru o vreme. Revenind la mănăstirea de me-

tanie, și-a petrecut viața în nevoință și smerenie.

Totdeauna i-a primit cu brațele deschise pe toți cei care veneau la mănăstire, oferindu-le răspuns la frământările și întrebările lor.

La îndemnul duhovnicului de atunci, părintele Adrian Tănăselea, a fost călugărită și luată în grijă de maica stareță, stavrofora Iosefina Giosanu, dându-i numele de Maria.

Veșnica ei pomenire din neam în neam!

S-a stins din viață o profesionistă a administrației bisericești botoșănene

Doamna Liliana-Carmen Cuciureanu, care a lucrat timp de 22 de ani în cadrul administrației bisericești din Protopopiatul Botoșani, a trecut la Domnul pe 29 august 2023, la vârsta de 60 de ani.

S-a născut în ziua de 5 iulie 1963 în Dorohoi. O bună perioadă a îndeplinit funcția de secretar al Seminarului Teologic „Sfântul Gheorghe” din Botoșani, iar din februarie 1999 și-a început activitatea la Protopopiatul Botoșani. De atunci, timp de 22 de ani, renunțând de multe ori la momentele importante din familie, și-a dedicat cunoștințele, priceperea și timpul, administrației bisericești botoșănene. Generoasă, sufletistă, sensibilă, cu un deosebit tact pedagogic, iubitoare de flori și de frumos, doamna Liliana-Carmen Cuciureanu a fost un model de bună practică pentru colegii din administrația bisericească.

După o lungă suferință, a trecut la cele veșnice pe 29 august 2023.

Duhovnicul Nicodim Măndiță a fost pomenit la Mănăstirea Agapia

În ziua de 6 iulie 2023 se împlinesc 48 de ani de la trecerea la cele veșnice a părintelui protosinghel Nicodim Măndiță, cunoscut duhovnic și misionar în perioada regimului comunist. Cu acest prilej, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie și a înălțat rugăciuni pentru sufletul celui care a povățuit atât monahiile de la Mănăstirile Agapia și Văratec, cât și credincioșii din Moldova și Transilvania, care au căutat îndrumare duhovnicească în timpurile dificile. Zeci de credincioși veniți din întreaga țară au aprins lumânări și au așezat flori la mormântul duhovnicului.

„Părintele Nicodim Măndiță a fost un om plin de harisme. Pomenirea lui reprezintă un semn de cin-

stire venit din partea obștii mănăstirii, din partea credincioșilor care l-au cunoscut și din partea tuturor românilor”, le-a transmis ierarhul celor prezenți la Sfânta Liturghie.

La finalul Sfintei Liturghii, ierar-

hul, alături de preoții veniți din județele Argeș și Bacău, ucenici și fii duhovnicești ai părintelui Nicodim a săvârșit slujba parastasului la mormântul clericului.

La Biserica „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” din Iași a fost săvârșită slujba Vecerniei unită cu Litia

Cu prilejul hramului bisericii, sâmbătă, 1 iulie 2023, la Parohia „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” din Iași a fost săvârșită slujba Vecerniei unită cu Litia de către un sobor de preoți și diaconi, protos fiind pr. prof. univ. dr. Viorel Sava.

Răspunsurile la strană au fost oferite de două coruri: Corul psaltic „Tessalonikeis Imnodoi” din Tesalonica, Grecia, și Grupul psaltic „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” al Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași.

La final, în semn de apreciere

pentru lucrarea culturală desfășurată la noi în țară, protopsaltul prof. univ. dr. Ioannis Liakos a primit din

partea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei distincția „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei” pentru mirenii.

Peste 100 de persoane au participat la pelerinajul pedestru „La pas pe colinele sfinte ale Iașului”

În ziua de 8 iulie 2023, Sectorul de Misiune al Arhiepiscopiei Iașilor a organizat cea de-a doua ediție a pelerinajului pedestru: „La pas pe colinele sfinte ale Iașului”.

Biserica Mănăstirii Bucium s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru pelerinii care au participat la Sfânta Liturghie, pentru ca mai apoi, după luarea unei gustări, să pornească în pas de rugăciune pe traseul Mănăstirilor Bucium - Piatra Sfântă - Bârnova - Hlincea - Cetățuia.

Aceștia s-au închinat la mănăstirile din itinerariul propus, iar pe traseul frumos al colinelor ieșene au cântat imne bisericești și au rostit rugăciuni. Majoritatea pelerinilor au afirmat că au luat parte și la prima ediție a acestui pelerinaj.

Pelerinajul pedestru de la Iași:

„La pas pe colinele sfinte ale Iașului” este un proiect care își propune să îi aducă pe credincioși mai aproape de Dumnezeu, mai aproape de mănăstirile ieșene, dar și mai

aproape unii de alții, conștienți fiind că toți suntem pelerini prin această lume.

Biroul de presă
al Arhiepiscopiei Iașilor

Schimonahia Elisabeta Brâncoveanu a fost pomenită la Mănăstirea Văratec

În ziua de 11 august 2023, obștea Mănăstirii Văratec, împreună cu numeroși credincioși aflați în pelerinaj au participat la slujba de pomenire și comemorare a schimonahiei Elisabeta Brâncoveanu, cu ocazia sărbătoririi a 166 de ani de la trecerea în veșnicie. Schimonahia Elisabeta a ctitorit Spitalul Brâncovenesc din București și a fost o susținătoare a filantropiei românești, fiind cunoscută drept o maică a mângâierii sufletelor celor necăjiți. Veșnica ei pomenire din neam în neam!

Șezătoare și expoziție de ii tradiționale în Protopopiatul Hârlău

Luni, 3 iulie 2023, cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan și cu sprijinul părintelui protopop Victor Pîslariu, a avut loc evenimentul „Șezătoare de poveste” în Protopopiatul Hârlău.

Grupul preoteselor „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din cadrul protopopiatului a organizat o șezătoare care a avut ca temă principală învățarea tehnicilor tradiționale de cusut. Doamnele au prezentat ii provenite din localitățile natale și au organizat o expoziție.

Într-o atmosferă de poveste și voie bună, doamnele preotese au început să confecționeze propriile eșarfe tradiționale.

Pr. Gabriel Argatu, misionar protopopesec

Studenții teologi ieșeni au depus jurământul de credință față de Biserica Ortodoxă

In ziua de 3 iulie 2023, absolvenții Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași au depus jurământul de credință față de Biserica Ortodoxă. Acest moment s-a desfășurat la Catedrala Mitropolitană din Iași, în cadrul Sfintei Liturghii săvârșită de IPS Părinte Teofan, alături de PS Părinte Ignatie și de PS Părinte Damaschin, împreună cu părinții profesori ai instituției teologice.

După cântarea Axionului, IPS Părinte Teofan l-a hirotonit diacon pe domnul Ionel Buduroi, pe seama Capelei „Sf. Împ. Constantin și Elena” a Seminarului Teologic din Iași. ➔

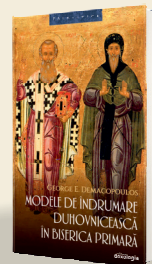

Noutăți editoriale la Editura Doxologia – în lunile iulie și august –

edituradoxologia.ro

Despre isihasmul bizantin și alte studii patristice
Pr. Dragoș Bahrim, Dragoș Mirșanu

Modele de îndrumare duhovnicească în Biserica Primară
George E. Demacopoulos
Traducere: Radu Hagiu

Franci, romani, feudalism și dogmele Bisericii
Pr. Ioannis Romanidis
Traducere: Dragoș Dâscă

Canoane de rugăciune la Sfântul Duh
Sfântul Maxim Grecol
Traducere: Monahia Parascheva Enache

Canoane de rugăciune pentru cei adormiți
Sfântul Teofan Graptul, Sfântul Clement Inmografal
Traducere: Monahia Parascheva Enache
Ediție îngrijită de: Pr. Dragoș Bahrim

„Nu este bine să fie omul singur...”
pandemie, izolare, isihie
Ediție îngrijită de:

Pr. Ion Vicovan, Pr. Radu Preda, Pr. Cristian Barnea

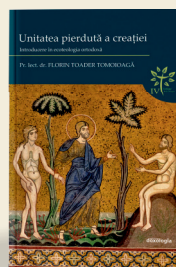
O viață în Hristos.
Sfaturi pentru omul contemporan (Ediția a II-a)
Sfântul Ioan din Kronstadt
Traducere: Denis Chiriac

Păstrătoarea luminii Sfânta Macrina cea Bătrână,
bunică de sfinți
Bev Cooke

„Săracii mor de foame”. Părinții capadocieni despre filantropie
Susan R. Holman
Traducere: Valentin-Radu Trandafir

Unitatea pierdută a creației: introducere în ecoteologia ortodoxă
Pr. lect. univ. dr. Florin Toader Tomoioagă
Ediție îngrijită de: Elizabeth Theokritoff

⇒ La finalul Sfintei Liturghii, IPS Părinte Teofan a adresat un cuvânt de binecuvântare și felicitare: „Cel care a primit în sine duhul cel dumnezeiesc al teologiei este chemat, la finalizarea cursurilor, să mărturisească și să ofere altora ceea ce a dobândit. Aceasta este datoria voastră, iubiți absolvenți”.

În cadrul slujbei a avut loc, de

asemenea, acordarea Ordinului „Crucea Moldavă” pentru mireni domnului Tudorel Toader, rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, și domnului Constantin-Iulian Damian, prorectorul acestei universități.

În a doua parte a zilei, la sala de evenimente „Agora” a avut loc cursul festiv, în cadrul căruia au fost evi-

dențiați șefii de promoție de la fiecare specializare. Toți absolvenții au primit diplome din partea universității ieșene.

La final, pr. prof. univ. dr. Ion Vișcovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, le-a transmis studenților absolvenți un gând de felicitare.

La Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț a avut loc revederea promoției 1978-1983

Tot în ziua de 3 iulie 2023, la Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț a avut loc festivitatea de revedere a promoției 1978-1983. Programul zilei a debutat cu săvârșirea Sfintei Liturghii în Biserica „Sfântul Ioan Iacob

de la Neamț - Hozevitul” din incinta instituției de învățământ teologic.

Activitățile aniversare au continuat în sala de festivități ai seminarului, cu strigarea catalogului și cu discursuri dedicate momentului.

„A fost o întâlnire de suflet, în care am rememorat vremurile fru-

moase ale tinereții. Ne-am propus să ne întâlnim mai des pentru a ne împărtăși experiențele și împlinirile acumulate în decursul anilor”, a declarat părintele Dumitru Boboc, inspector bisericesc din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor.

A doua ediție a „Taberei din pridvorul satului” la Parohia Deleni II, Iași

În perioada 4-6 Iulie 2023, la Parohia „Sfântul Apostol Andrei”, Deleni II, s-a desfășurat cea de-a doua ediție a „Taberei din pridvorul satului”. Aceasta a fost organizată cu sprijinul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în colaborare

cu Primăria Deleni.

Copiii au participat la diferite ateliere pe categorii de vârstă, precum: tir sportiv, comunicare, tradiție, scrisori și muzică.

De asemenea, echipajele de prim-ajutor le-au prezentat copiilor

atât mașina de pompieri, cât și autoutilitara SMURD, vorbindu-le despre siguranță.

(Pr. Ionuț Purcel,
Parohia „Sfântul Apostol Andrei”,
Deleni II)

Mănăstirea Bucium din Iași a găzduit un concurs de toacă pentru tineri

În ziua de 15 Iulie 2023, la Mănăstirea Bucium din Iași s-a desfășurat un concurs de toacă dedicat tinerilor cu vârste cuprinse între 5 și 18 ani.

Evenimentul a fost organizat de Mănăstirea Bucium, în parteneriat cu Asociația „Aproape de Bucium” și Departamentul de Misiune al Arhiepiscopiei Iașilor.

La concurs s-au înscris 14 concurenți la categoria 9-13 ani și 11 tineri la categoria 14-18 ani. Participanții au trebuit să bată toaca între 90 și 120 de secunde.

Juriul a fost alcătuit din: prof. Petronela Dîrțu de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” din Iași, pr. prof. Iulian Zaltariov și arhid. prof. Mihai Ursache de la Seminarul

Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași, precum și arhim. Nicodim Petre, starețul Mănăstirii Bucium.

La final, părintele stareț Nicodim

Petre le-a mulțumit participanților, membrilor comisiei de jurizare, precum și celor implicați în organizarea concursului.

(Pr. Silviu Cluci)

Sesiuni de formare pentru tinerii din Protopopiatul Roznov

În perioada 17-18 Iulie 2023, Departamentul de Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor a susținut o serie de sesiuni de formare pentru tinerii din Protopopiatul Roznov. La seminarii

au participat peste 100 de tineri, care au fost repartizați pe grupe, moderate de către doi formatori de la Iași. Cele patru grupe au fost găzduite de Parohiile Slobozia I, Piatra Șoimului-Poieni, Traian și Bețești.

Tinerii participanți au avut posibilitatea să-și împărtășească valorile și cunoștințele.

„Din această activitate am învățat să am mai multă încredere în mine”, a declarat Miruna Dogaru.

550 de tineri au fost în Poiana Prieteniei, la Nemțișor

În perioada 24-27 iulie 2023 s-a desfășurat cea de-a XIV-a ediție a Taberei Nemțișor, organizată de Arhiepiscopia Iașilor prin Departamentul de Misiune pentru Tineret. Tema din acest an a fost „Biserica, loc al împrietenirii omului cu Dumnezeu”.

Timp de patru zile, 550 de tineri au participat la diverse activități prin care au avut ocazia să experimen-

teze comuniunea și să dialogheze cu invitații. Poiana Prieteniei de la Nemțișor este o oază de liniște în care tinerii se întâlnesc anual.

Părintele arhim. Nicodim Petre, Consilierul Sectorului de Misiune al Arhiepiscopiei Iașilor și starețul Mănăstirii Bucium, a declarat că „Poiana Prieteniei este un loc al întâlnirilor. Biserica este un loc al întâlnirii dintre Dumnezeu și om”.

În Poiana Prieteniei a poposit pentru câteva ore și PS Părinte Nichifor, care le-a vorbit tinerilor despre prietenie. „Biserica este locul și spațiul în care devenim prietenii lui Dumnezeu. Ea presupune și o unitate între noi”, a afirmat ierarhul.

(Pr. Ioan Cojocaru,
Parohia Bucecea)

Prima ediție a „Taberei din pridvorul satului”, în Parohia Alba-Hudești

În perioada 27-29 iulie 2023 s-a desfășurat prima ediție a „Taberei din pridvorul satului”, în Parohia „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din localitatea Alba, comuna Hudești, Protopopiatul Darabani.

Activitățile s-au desfășurat în curtea bisericii parohiale. Tabăra a început în ziua de joi, 27 iulie 2023, cu activități împărțite pe ateliere de creație, folk, dans și studiu biblic. ➡

⇒ Ziua a doua a început cu Sfânta Liturghie, la care au participat toți copiii aflați în tabără. Momentul culminant al zilei a fost aprinderea focului de tabără, în jurul căruia

fiecare grupă de copii a prezentat un scurt program artistic.

Ultima zi de tabără de la Parohia Alba a fost plină de jocuri și momente de neuitat.

„Felicitări tuturor tinerilor pentru felul în care s-au comportat în aceste zile, dând dovadă de implicare și empatie!”, a transmis părintele David Stoean.

Tabără pentru copiii de preoți la Mănăstirea Bucium

În perioada 27-30 iulie 2023, la Mănăstirea Bucium a avut loc cea de-a X-a ediție a taberei dedicată copiilor din familiile preoților, de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor. Evenimentul a fost organizat de Departamentul de Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor.

În ziua de sâmbătă, 29 iulie

2023, tinerii participanți s-au întâlnit cu părintele arhimandrit Nicodim Petre, starețul Mănăstirii Bucium și consilierul Sectorului de Misiune din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor. În timpul dialogului, părintele a abordat teme de spiritualitate și istorie.

Pe lângă atelierelor la care au participat în cele patru zile de ta-

bără, tinerii au mai avut parte de lectură, muncă în echipă, un pelegrinaj la Catedrala Mitropolitană din Iași, la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, Mănăstirea Hadâmbu și o vizită la Palatul Culturii.

(Pr. Mihail Siminciuc,
Departamentul de
Misiune pentru Tineret)

„Tabăra din pridvorul satului” la Schitu Duca

În perioada 28-30 iulie 2023, la Parohia „Adormirea Maicii Domnului” din localitatea Schitu Duca, Protopopiatul Iași III, la inițiativa părintelui paroh Dan Pădure, s-a desfășurat cea de-a III-a ediție a „Taberei din pridvorul satului”, unde au participat peste 200 de copii.

„Tabăra din pridvorul satului” s-a bucurat de numeroși invitați și a găzduit o mulțime de activități. După rugăciunea de binecuvântare a taberei, prima activitate i-a avut ca invitați pe cei de la I.S.J Poliție Iași, împreună cu I.S.U.J Iași, și au fost discutate mai multe subiecte importante: Când și cum apelăm la serviciul 112, prevenirea și conștientizarea situațiilor de urgență, acordarea măsurilor de prim-ajutor și prezentarea autospecialei de intervenție.

Au urmat o serie de activități pe

categorii de vârste, desfășurate de Asociația Salvați Copiii.

Părintele Gheorghiu-Cristinel Severin, parohul Bisericii „Sfântul Nicolae” din satul Poieni, le-a prezentat copiilor catapeteasma din biserica parohială și o Evanghelie din anul 1821.

Ziua de duminică a debutat cu Sfânta Liturghie. Apoi, Asociația

Culturală Geto-Dacii din Moldova și Clubul Internațional de Tir Sportiv A.C.S. M.G.M. Archery Iași, invitați de domnul Grigore Corciovă, primarul comunei, i-au captivat pe copii prin ateliere de gătit, tir sportiv, jocuri, costume și obiecte medievale. Vânătoarea de comori și focul de tabără au încununat șirul activităților.

A XXI-a ediție a Taberei „Dăruind vei dobânda” de la Filioara

În perioada 28-30 iulie 2023 s-a desfășurat cea de-a XXI-a ediție a Taberei de creație „Dăruind vei dobânda” din localitatea Filioara, județul Neamț. Ca în fiecare an, voluntarii ASCOR Iași au sprijinit activitățile taberei care s-au desfășurat la Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, sub îndrumarea pr. prof. Dumitru Irina și a prof. drd. Andrei Irina.

Despre program ne-a relatat organizatorul taberei, prof. drd. Andrei Irina.

Potrivit domnului profesor, după rugăciunile de dimineață și înviore, tinerii au participat la sesiunile de comunicare și dezvoltare. Tema abordată a fost una profundă: „Pot fi liber în afara Libertății?”

În cadrul atelierelor practice, desfășurate după masa de prânz, copiii au învățat să recunoască cazurile în care o persoană necesită primul ajutor și cum să îl acorde, și-au dezvoltat latura artistică prin cântece folk, interpretarea unor piese de teatru, confecționarea

unor metanii, activități referitoare la protecția mediului înconjurător, noțiuni de ecologie prin exemple practice. Anul acesta a fost adăugat un nou atelier, de pregătire teoretică și practică a voluntarilor, în vederea formării și dezvoltării abilităților de comunicare cu tinerii, sub îndrumarea Sectorului de Misiune al Arhiepiscopiei Iașilor.

În cea de-a doua zi, atelierelor au fost continuate, iar după masa de prânz, tinerii participanți au avut

parte de o surpriză prin intermediul Detașamentului de Pompieri Târgu Neamț, care le-au oferit o demonstrație practică despre cum să se protejeze în situații de urgență sau incendii. Ziua s-a încheiat cu tradiționalul foc de tabără.

Ultima zi de tabără a debutat cu Sfânta Liturghie, în cadrul căreia s-au împărțit unii dintre participanții, urmând apoi ceremonia de premiere a copiilor.

La Boscoteni a avut loc prima ediție a „Taberei din pridvorul satului”

În perioada 2-4 august 2023, a avut loc prima ediție a „Taberei din pridvorul satului” în Parohia „Schimbarea la Față” din localitatea Boscoteni, comuna Frumușica, Protopopiatul Hârlău.

Programul a fost bine organi-

zat, prefigurând un urcuș spiritual prin acumularea de experiențe pregătitoare pentru finalul taberei. Prima zi a debutat cu ateliere de lucru și jocuri distractive, copiii fiind împărțiți pe grupe, în funcție de vârstă.

Ziua a doua a presupus ate-

liere educative și cursuri de prim-ajutor. Ziua a treia de tabără a început cu Sfânta Liturghie, unde s-au împărțit toți participanții. În continuare, s-au desfășurat activități pe ateliere de lucru și a avut loc premierea participanților.

La Parohia din localitatea Nicolae Bălcescu a avut loc cea de-a doua ediție a concursului „Toaca – rugă către cer”

În ziua de 6 august 2023, de Sărbătoarea Schimbării la Față a Domnului, la Parohia „Sfântul Ierarh Nicolae” din localitatea Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, a avut loc cea de-a doua ediție a concursului de toacă: „Toaca - rugă către cer”, organizat sub îndrumarea părintelui paroh Valentin Cârlan.

La eveniment au participat 43 de copii din județele Botoșani, Neamț, Suceava și Iași.

Juriul a fost alcătuit din: Cristina Patacă, profesor de religie, pr. Gheorghe Trofin de la Parohia Boiștea, Protopopiatul Târgu Neamț, și pr. Petrică Constantinescu, de la Paro-

hia Coarnele Caprei, Protopopiatul Hârlău.

Jurizarea s-a făcut după mai multe criterii: calitatea isonului, bo-

găția și frumusețea floricelelor, calitatea părții introductive și finale, echilibrul formei și costumul popular.

„Tabăra din pridvorul satului” în Parohia Voinești II

În perioada 9-10 august 2023, cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, la Parohia „Nașterea Domnului” din localitatea Voinești, Protopopiatul Iași III, a avut loc „Tabăra din pridvorul satului.

Activitatea a fost coordonată de nouă voluntari din cadrul Departamentului de Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor. În cele două zile, biserica parohială a găzduit 80 de copii, care au participat la

atelier de creație, autocunoaștere, comunicare și scrisori.

(Pr. Robert-Cătălin Rotaru, Parohia „Nașterea Domnului”, Voinești II)

Peste 1500 de tineri la Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Moldova

Vineri, 18 august 2023, a început la Iași cea de-a treia ediție a Întâlnirii Tinerilor Ortodocși din Moldova. Peste 1500 de participanți, voluntari și moderatori s-au adunat în capitala istorică a României, sub egida temei: „Arta de a dăru și binefacerile generozității”.

Festivitatea a debutat cu o Slujbă de *Te Deum*, iar oficialitățile centrale și locale, reprezentanții diferitelor instituții și invitații evenimentului au rostit câteva alocuțiuni.

„Vă doresc zile frumoase la Iași, să aveți veselie sfântă și convingerea că legătura cu Biserica oferă sens, direcție și lumină”, le-a transmis IPS Părinte Teofan, tinerilor.

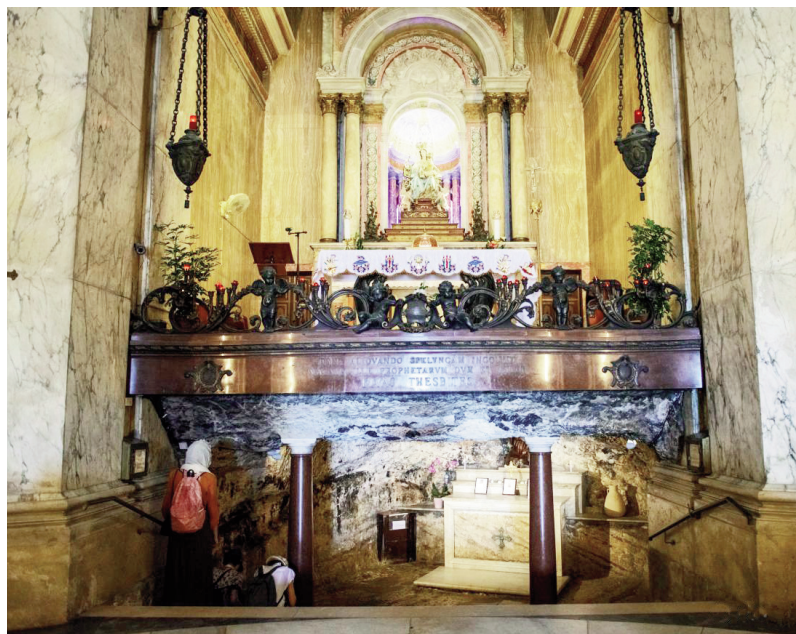
Peștera Sfântului Ilie și Mănăstirea Stella Maris de pe Muntele Carmel

Potrivit Sfintei Scripturi, Carmelul a fost cucerit de Iosua. El forma hotarul dintre patru triburi: Așer, Zabulon, Isahar și Manase. Însă muntele nu a fost atribuit niciunui trib, fiind considerat un loc comun de refugiu. Carmelul devine cunoscut odată cu Profetul Ilie, pe vremea lui Ahab, regele Israelului. Datorită Prorocului Ilie, muntele a devenit sfânt (III Rg. 17).

Încă din timpurile apostolice, numeroși pustnici s-au retras în grottele acestui munte, continuând idealul de viață trăit de Ilie, Elizeu și ucenicii lor.

În perioada bizantină, în jurul Peșterii Prorocului Ilie, în jurul Școlii Profeților și al Izvorului lui Ilie s-au statornicit numeroase centre monahale.

În secolul al XIII-lea, cruciații au fortificat locul, iar aici s-au stabilit călugării catolici. În anul 1212, Episcopul Albert de Vercelli a alcătuit un regulament monahal, prin care s-a instituit Ordinul Carmelit. Când cetatea Sfântului Ioan de Acra (Aco) a căzut în anul 1291, marcând înfrângerea definitivă a cruciaților,

Mănăstirea Carmeliților a fost distrusă și toți călugării au fost masa-crați de musulmani.

În anul 1634, un grup de carmeliți a construit o mică mănăstire la poalele muntelui, lângă țărmul mării. În anul 1768, carmeliții au urcat din nou la Peștera lui Ilie, construind și acolo o mănăstire, pe locul așezământului din perioada bizantină.

Actuala biserică a carmeliților a fost construită în anul 1823, iar

mănăstirea, între anii 1932-1934. Interiorul bisericii este îmbrăcat în marmură albă. Lăcașul adăpostește Peștera Sfântului Ilie.

Potrivit tradiției, în această peșteră se retrăgea Profetul Ilie atunci când venea pe Muntele Carmel, și tot aici a văzut norul cât o palmă, care prevestea sfârșitul secetei (III Rg. 18, 42-46).

Mormântul Maicii Domnului

Mormântul Maicii Domnului se află în partea de nord a Grădinii Ghetsimani, într-o galerie subterană, adânc săpată în piatră. Deasupra

lui, Sfânta Împărăteasă Elena a zidit o biserică între anii 325-337. În anul 614, biserica a fost distrusă de perși, împreună cu celelalte biserici creștine din Palestina. În secolul al

XI-lea, cruciații au înălțat o altă biserică, care se păstrează până astăzi.

Intrăm în Grădina Ghetsimani, apoi mergem spre stânga și coborâm cele 48 de trepte care duc la

↳ Mormântul Maicii Domnului. Intra-rea este marcată de un fronton masiv de piatră. La mijlocul galeriei de coborâre se află două paraclise. În partea dreaptă este Paraclisul „Sfinții Părinți Ioachim și Ana”, cu un mic altar de închinare. În partea stângă este Paraclisul „Sfântului și Dreptului Iosif, logodnicul Fecioarei Maria”. Ne închinăm în ambele paraclise, dăm laudă lui Dumnezeu, cerem ajutorul Sfinților Părinți Ioachim și Ana și al Dreptului Iosif și coborâm în continuare.

Iată-ne jos, în Biserica de pe Mormântul Maicii Domnului. Aici, în adâncul pământului, a fost așezat trupul Fecioarei Maria, care s-a învrednicit să-L poarte în brațe pe Mântuitorul Iisus Hristos.

Biserica de pe Mormântul Maicii Domnului are forma unei nave lungi, de circa 20 de metri și lățime de 7 metri. Atât deasupra galeriei

de coborâre, cât și în biserica propriu-zisă, atârână de boltă peste o sută de candelă, care se aprind la sărbători.

Înaintăm spre Mormântul Maicii Domnului, care este la răsărit, situat între naos și altar. Mormântul este săpat într-o piatră de culoare albă, scobită deasupra, în care fusese așezat trupul Maicii Domnului. Se cunoaște foarte bine forma sfântului ei trup, rămasă în piatră. În fața acestei pietre se află două bucăți de cristal care formează un mic jertfelnic, pe care se săvârșește zilnic Sfânta Liturghie.

Mormântul Maicii Domnului este închis de jur-împrejur și pe deasupra de o mică încăpere de 2x1,50 metri, formată din aceeași stâncă de piatră. Intrarea se face prin față, pe o ușă foarte joasă, care în timpul slujbei ține locul sfintelor uși, iar ieșirea se face pe o altă ușă

mică, scobită în piatră, pe partea de nord. În spatele Mormântului Maicii Domnului se află altarul propriu-zis, unde preoții fac proskomidia.

Ne apropiem de ușa de la intrare, facem trei metanii, sărutăm icoana Maicii Domnului și intrăm să ne rugăm la sfântul ei Mormânt.

Biserica de pe Mormântul Maicii Domnului, Biserica Sfântului Mormânt și Biserica Nașterii Domnului din Betleem sunt cele mai importante lăcașuri de închinare pentru creștinii care vin în Țara Sfântă. De aceea, au caracter interconfesional, cu altare de slujbă pentru cele patru Biserici istorice prezente aici: Biserica Ortodoxă, Biserica Romano-Catolică, Biserica Armeană și cea Coptă. Altarele centrale, precum și întâietatea la slujbele religioase aparțin Bisericii Ortodoxe, cea mai veche din Țara Sfântă. Celelalte confesiuni au altare de slujbă ↳

⇒ secundare și slujesc în ordinea apariției lor în Palestina: ortodocși, armeni, copti și catolici.

În ziua de 15 august este hramul Bisericii de pe Mormântul Maicii Domnului. Ortodocșii au o icoană făcătoare de minuni cu Adormirea Maicii Domnului, pe care o păstrează la Metocul Ghetsimani de lângă Sfântul Mormânt. La 10 august o aduc cu mare procesiune, cale de 1,5 km, din Ierusalim la Mormântul Maicii Domnului. Aici stă până în ziua de 16 august, când este readusă la Ierusalim.

Mănăstirea Văratec – scurt istoric

Mănăstirea Văratec este una dintre cele mai mari comunități monahale de maici din România, aici viețuind aproximativ 400 de monahii. Potrivit tradiției, întemeierea mănăstirii de la Văratec se datorează monahiei Olimpiada, care, cu binecuvântarea Mitropolitului Gavriil Calimachi (1760-1786) și cu ajutorul starețului Paisie de la Neamț, a duhovnicului Iosif și a mai multor monahii, a pus bazele unei mici sihăstriei, între anii 1781-1785.

Așezământul a cunoscut o evoluție foarte rapidă, datorată creșterii numărului maicilor, astfel încât după anul 1790, în documentele epocii, comunitatea monahală apare sub denumirea de schit. În anul 1808, în locul bisericii de lemn, prea mică pentru obștea numeroasă, stareța Nazaria (1788-1814) a înce-

put construcția unei biserici de piatră, sfințită în anul 1812.

În timpul Revoluției din anul 1821, schitul a fost asediat și prădat ⇒

⇒ de către otomani, odoarele au fost furate, iar călugărițele izgonite sau ucise. În acel an, maica Olimpiada s-a refugiat la Mănăstirea Secu.

Văratecul a devenit mănăstire de sine stătătoare în anul 1839, printr-un hrisov al domnitorului Mihail Sturdza, datat din același an. Obștea mănăstirii număra atunci peste 600 de viețuitoare.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea au fost construite zidurile din incintă, o trapeză de piatră, câteva chilii și turnul-clopotniță cu trei niveluri.

În seara de 11 iunie 1900, în ur-

ma unui incendiu, majoritatea chiliilor și acoperișul bisericii mari a ars. După incendiu, s-a refăcut acoperișul bisericii doar cu două turle, turlele de lemn nefiind reconstruite. De asemenea, s-a construit actualul complex de clădiri din incinta mănăstirii, singurul corp păstrat în forma inițială fiind doar zidul înconjurător, ridicat în perioada 1808-1812. Paraclisul „Sfântul Nicolae” a fost refăcut între anii 1903-1909.

În anul 1934, la îndemnul Mitropolitului Moldovei și Sucevei, Pimen Georgescu, s-a înființat Atelierul „Regina Maria”, unde maicile au lu-

crat broderii bisericești, covoare și țesături naționale.

În 1935, în apropiere de absida răsăriteană a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului”, a fost amplasată statuia de bronz a Saftei Brâncoveanu, realizată de sculptorul Ion Jalea.

Începând din anul 1962 s-au efectuat importante lucrări de consolidare, restaurare și renovare, atât la cele trei biserici, cât și la arhondaric și la alte clădiri ale mănăstirii.

Canonizarea și aflarea moaștelor Cuviosului Iosif de la Văratec

În cadrul ședințelor din 5-7 martie 2008, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a luat hotărârea canonizării a nouă sfinți din ținutul Neamțului. Printre cei nouă sfinți canonizați s-a aflat și Cuviosul Iosif de la Văratec, a cărui zi de pomenire a fost aleasă data de 16 august. Proclamarea solemnă a canonizării celor nouă sfinți nemțeni a avut în ziua de 5 iunie 2008, la Mănăstirea Neamț, în prezența Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și a mai multor ierarhi ai Bisericii noastre.

La cinci ani de la canonizare, moaștele Cuviosului Iosif au fost aflate în mormântul din biserica Mănăstirii Văratec. Cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, osemintele au fost deshumate în ziua de luni, 12 august 2013, în prezența PS Părinte Ioachim, a arhimandritului Nichifor Horia, exarhul administrativ al mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor, a arhimandritului Luca Diaconu, a sta-

vroferei Iosefina Giosanu, stareța mănăstirii, a duhovnicilor Mănăstirii Văratec, precum și a reprezentanților Complexului Muzeal Neamț.

Slujitorii au spălat fiecare fragment din oseminte cu agheasmă mică, vin alb și ulei de măsline, apoi acestea au fost șterse cu prosoape de in și bumbac, și așezate într-o raclă nouă, din lemn de stejar.

Hotărâri din cadrul Ședințelor de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

► S-a aprobat **acordarea unor ajutoare financiare** în valoare de 200.000 de lei, **următoarelor unități de cult**: Arhiepiscopia Chișinăului; Parohia „Sf. Ierarh Nicolae”, Anenii Noi, Protopopiatul Chișinău; Parohia „Acoperământul Maicii Domnului”, Căușeni; Parohia „Sf. M. Mc. Dimitrie”, Tălăiești; Parohia „Schimbarea la Față”, Schit Orășeni, Protopopiatul Botoșani; Mănăstirea „Sf. Daniil Sihastru”, Tărcuța, com. Tarcău; Parohia „Nașterea Maicii Domnului”, Șendreni, Protopopiatul Iași I.

► Părintele Mitropolit Teofan a binecuvântat **hirotonia următorilor candidați** care au promovat examenul de capacitate preoțească, sesiunea august 2022 și 2023: dl Iustinian Nicolae Anisia, Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, Tupilați II, Protopopiatul Tg. Neamț; dl Cezar Ilie Murariu, Parohia Chi-

În ședințele de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor se analizează activitățile săptămânale desfășurate de sectoarele eparhiei noastre și se iau decizii care să faciliteze împlinirea proiectelor propuse. Cuvântul Sfântului Apostol Pavel „bucurându-mă și văzând buna voastră rânduială” (Col. 2, 5) exprimă duhul acestor întâlniri, menite să evalueze, să îndrepte, dacă este cazul, și să ajute la punerea în practică a proiectelor misionare, pastorale, culturale, filantropice sau de altă natură. În această secțiune vă prezentăm o sinteză a principalelor hotărâri luate în cadrul ședințelor din perioada iulie-august 2023.

rițeni, Protopopiatul Ceahlău; dl Grigore Guzun, Parohia Țepeșeni, Protopopiatul Piatra Neamț; dl Relu Irinel Brînzei, Parohia Boboteni, Protopopiatul Ceahlău; dl Ioan Ale-

xandru Stanciu, Parohia Podolenii de Sus, Protopopiatul Iași II; dl Lucian Afrăsiloaia, Parohia „Sf. Ioachim și Ana”, Dornești, Protopopiatul Roznov.

► Ca recunoaștere a muncii asidue depuse în slujirea Bisericii și pentru a încuraja activitatea slujitorilor Bisericii, clericilor cu merite deosebite și cu pregătire teologică corespunzătoare, în Ședințele de Permanență din 12 iulie și 9 august 2023, s-a aprobat **acordarea de ranguri și distincții bisericești**, după cum urmează:

La treapta de **Iconom** a fost avansat: pr. Vasile Luca, Parohia „Sf. Ioachim și Ana”, Mogoșești-Șanta, com. Mogoșești, Protopopiatul Iași III.

Distincția de **Iconom stavrofor** s-a acordat: pr. Bogdan Andrei Mocanu, Parohia „Schimbarea la

⇒ Față”, Cucuteni, com. Lețcani, Protopopiatul Iași III; pr. Andrei Iulian Grigore, Parohia „Pogorârea Sfântului Duh”, Satu Nou, com. Schitu Duca, Protopopiatul Iași III; pr. Ioan Cârcu, Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”, Mironeasa, Protopopiatul Iași III; pr. Albert Florian Iftime, Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena”, Râșca, com. Drăgănești, Protopopiatul Tg. Neamț; pr. Neculai Anisia, Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavriil, Adormirea Maicii Domnului”, Tupilați I, com. Tupilați, Protopopiatul Tg. Neamț; pr. Ioan Florariu, Parohia „Sf. Ioachim și Ana, Sf. M. Mc. Gheorghe”, Sticlăria-Rediu, com. Scobinți, Protopopiatul

Hârlău; pr. Ioan Amarandei, Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena”, Alexandru cel Bun, com. Vlădeni, Protopopiatul Iași I; pr. Costel Ștefan, Parohia „Pogorârea Sfântului Duh”, Ceahlău, Protopopiatul Ceahlău; pr. Geanni Gheorghe Ipate, Parohia „Adormirii Maicii Domnului”, Bălănești, com. Bârgăoani, Protopopiatul Piatra Neamț.

Distincția **Crucea Moldavă** s-a acordat: pr. Gheorghe Ailioaiei, Parohia Sf. Gheorghe”, Piatra Neamț, mun. Piatra Neamț, Protopopiatul Piatra Neamț.

Ordinul **Crucea Sf. Ier. Dosoftei** s-a acordat: pr. Ioan Bogdan Olăeru, Parohia „Sf. Ier. Iosif cel

Milostiv”, Valea Lupului III, com. Valea Lupului, Protopopiatul Iași I; pr. Cristinel-Gheorghiu Severin, Parohia „Sf. Ierarh Nicolae”, Poieni, com. Schitu Duca, Protopopiatul Iași III; pr. Victor Gabriel Merișescu, Parohia „Sf. M. Mc. Gheorghe”, Dumitreștii Gălății, com. Schitu Duca, Protopopiatul Iași III.

Distincția **Crucea Sf. Ier. Iosif cel Milostiv** s-a acordat: pr. Liviu Constantin Lăzărescu, Parohia „Sf. M. Mc. Dimitrie”, Răducăneni I, com. Răducăneni, Protopopiatul Iași II.

CUPRINS

Evenimente	
Înțelepciunea bătrâneților și tinerețea – interviu cu Preasfințitul Benedict Bistrițeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului	2
Slujiri arhieresti în Arhiepiscopia Iașilor	5
Monahia Maria Nicău de la Mănăstirea Văratec a trecut la cele veșnice	10
Activități culturale	
Duhovnicul Nicodim Măndiță a fost pomenit la Mănăstirea Agapia	11
Studentii teologi ieșeni au depus jurământul de credință față de Biserica Ortodoxă	13
Peste 1500 de tineri la Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Moldova	20
Locuri de pelerinaj	
Peștera Sfântului Ilie și Mănăstirea Stella Maris de pe Muntele Carmel	21
Documente	
Hotărâri din cadrul Ședințelor de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor	25

Comitetul redacțional:

Președinte:

IPS TEOFAN

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Vicepreședinte:

PS NICHIFOR

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. Viorel SAVA
(director al Școlii Doctorale)

Cătălin JECKEL
(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. dr. Ioan-Lucian Radu
director (Editura și Tipografia Doxologia)

Daniel Ciobanu
redactor-șef (Editura Doxologia)

Drd. Gheorghita-Mădalin Ceobanu
redactor coordonator

Pr. Silviu Cluci
Flavius Popa
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Ducan
fotoreporteri

Pr. asist. univ. dr. Gabriel Piștea
Cristi Reuț
corectori

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Sursă informații: doxologia.ro și basilica.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă, nr. 51

(în incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0374 704804

ISSN 1221-4884

www.edituradoxologia.ro; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia Doxologia Iași